

Trăng là gì?

Tác Giả: Ta Thi Ngo c Tha o
Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 16:49

Gia đình tôi với gia đình “hòn” là ch thân tình.

Cách đây khoảng chục năm, nhân dịp tôi đi khám mắt tại bệnh viện hòn làm việc, hòn say sưa khoe với tôi về ngu n thu nhập h u hình ki m thêm t vi c khám và gi i ph u m t ngoài gi c a mình. B t ng , tôi đ t ra m t câu h i, ch ng ă n nh p gì đ n câu chuy n h n say s a: “Có bao gi ông dành th i gian ng m trăng với v , con không? Đ n l t t tôi b t ng vì câu tr l i c a h n: “Trăng là gì?”.

V ngh ngh p h n là b c cao th trong làng chuyên khoa m t c a Sài Gòn. B nh nhân c a h n thu c lo i “th đ”. H n có nhi u m i quan h xã h i “có s , có má”. Do v y đ ng ngh p và Ban giám đ c b nh vi n, n i h n làm vi c, n h n m t phép. Tên tu i c a h n đã giúp b nh vi n ă n nên làm ra, chuyên khoa m t lúc nào cũng ch t c ng ng i ch đ i. Ai mu n đ c h n tr c ti p khám và m , ph i đ ă ng ký tr c, r t lâu. S ti n chi ra cho nh ng l n khám ho c m đó, so với m t b ng giá c các b nh vi n khác, cao h n r t nhi u. Th nh ng l ch khám c a h n lúc nào cũng đầy đ c. Ng i ta nói với nhau, “đ c bác sĩ (h n) đ ng tay vào thì dù m t đang không th y đ ng cũng sáng l i”.

H i còn đi h c ph thông, tôi với h n chung m t qu n, qu n Nhì. Gi i phóng vô, khu v c này

Trăng là gì?

Tác Giả: Ta Thi Ngo c Tha o
Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 16:49

---

sát nh p vào qu n Nh t. Tôi v i h n b ng tu i nhau, nh ng h n sanh sau tôi tám tháng, vì v y sau này khi h n l p gia đình và có con, h n đ y t i nh g i tôi b ng bác, bác gái. Nh ng trong giao ti p h n g i tôi b ng “bà”, tôi g i h n b ng “ông” và chúng tôi x ng “tui” v i nhau.

Tôi quen h n và v h n lúc chúng tôi cùng sinh ho t trong Ban liên l c h c sinh cùng l p, h n làm tr ng ban, tôi làm phó ban, v h n (lúc b y gi nó ch a quen) là m t trong nh ng thành viên. Sáng th b y nào Ban liên l c c a chúng tôi cũng g p nhau t i m t nhà hàng cà phê trên đ ng Đi n Biên Ph , qu n Ba. Ch nhà hàng này cũng là thành viên trong Ban liên l c, nh v y chúng tôi ăn u ng ít khi ph i tr ti n, n u tr cũng ch là t ng tr ng.

Cô gái (mà sau này là v h n) đ p m t cách mong manh, vì v y chúng tôi đ t tên là “cô gái mong manh”. Cô là con gái duy nh t c a m t gia đình công ch c th ng th ng b c trung, nhà q qu n Nh t. Cô gái hay đi h p Ban liên l c b ng cách ng i trên chi c xích lô đ p cho ng i ta ch , thân mình lúc nào cũng đi n b áo dài l a màu nh t, lưng linh nh mây khói (cho tăng thêm ph n mong manh?). Gái Sài Gòn chúng tôi có thói quen đi l i trên chi c xích lô (5 năm sau ngày gi i phóng v n gi thói quen này). Khi ng i trên xe chúng tôi chú ý gi cho ng i th ng b ng cách l ng không t a vào thành gh , tóc buông xõa và tay không gi tà áo, c ý đ gió lu n vào th i tung bay. Hình nh y góp ph n làm ph xá m mi u. T i sao gái Sài Gòn không đi b ho c đ p xe đi h c nh quý cô n ng khác trên c n c? Có l do đi n tích Sài Gòn r ng, đi b không t i, đi xe đ p ng i m i chân. Nh ng còn m t lý do t nh khác mà ch có gái Sài Gòn m i hi u, ng i xe xích lô cho ng i ta ch m i là ti u th chính hi u!

H n là con c a ông bà ch h ng xu t nh p kh u. Nhà h n có ba anh em trai, c ba h c cùng tr ng v i chúng tôi, ch có l p là khác. Khi đi h c, ba anh em h n có tài x đ a đón, h c xong là v nhà, không la cà ph xá. Nh ng l n h n t ch c sinh nh t m i Ban liên l c t i nhà, tôi th y gia đình h n, nh t là bà má, n n p qui c l m. Trong l p, chúng tôi b u h n làm l p tr ng vì h n uy tín, h c gi i và tác phong nghiêm túc. Trong sinh ho t t p th h n luôn là ng n c d n đ t chúng tôi. V ngo i hình thì kh i ch , chúng tôi hay g i h n là “Alain Delon” (tài t l ng danh c a Pháp th i 1950-1980) nh ng n u mu n h n n i sung thì thêm ch “beng” (A len đ l ng beng) đ ng sau n a. Nhi u ti u th nhà giàu đ t danh hi u hoa khôi tr ng này tr ng khác m t h n l m, nh ng h n ch ng th m đ ý đ n cô nào.

T i gi tôi cũng không sao nh ra, b ng cách nào cô gái mong manh “l t” đ c vào Ban liên l c c a l p, n i quy t nh ng ng i “xu t chúng”. V s c đi n, hình th c, h c l c, tài v t, thành ph n xã h i, so v i nh ng ti u th trong tr ng, cô thu c lo i trung bình. V công vi c t p th , Ban liên l c giao cô ph trách, cô th c hi n lúc đ c, lúc không. Nói chung, ngoài cái kho n mong manh làm ng i ta đ ng lòng, còn thì cô ch ng t o đ c m t đ u n gì cho Ban liên l c ghi nh s hi n đi n c a cô. Th mà đùng m t cái chúng tôi th y cô gái không đi h p b ng xe

Trăng là gì?

Tác Giả: Ta Thi Ngo c Tha o
Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 16:49

---

xích lô n a mà ng i trên chi c xe Vespa Sprint màu xanh da tr i, lo i 150 phân kh i do h n ch . Th i đó, ch có công t nhà giàu m i s m n i chi c xe hách xì x ng nh v y. Ch ng bao lâu sau Ban liên l c nh n đ c thi p h ng. Ngày hai ng i c i nhau tôi th y h nh phúc đ y tràn trong m t tân lang và giai nhân. Khách t i đ t i c c i chúc v ch ng h n trăm năm h nh phúc; tôi nghĩ, ph i chúc ngàn năm h nh phúc m i x ng. Th mà, ch h n hai m i năm sau đó, v ch ng h n r thúy chia uyên.

L n g p kho ng ch c năm tr c, m c cho b nh nhân ch , h n luôn mi ng k l v i tôi, đã có v i cô gái mong manh hai m t con, m t trai m t gái, c hai theo ngh c a cha, h c chuyên khoa m t bên M . H n nói, “T i nh đ a nào cũng đ p, h c gi i, thông minh, t i Tây m t l m, gi ng tui ngày x a v y”; nói xong h n c i sang s ng. Tôi h i: “Cu c s ng c a ông bây gi th nào?”. Ch ch có v y h n huyền thuyên: “Sáng tr c khi t i b nh vi n (Nhà n c), tui m hai ca, n u m m t con m t thì hai m i tri u, n u m hai con m t thì b n m i tri u, sau đó m i đi làm; tr a, tui tranh th làm m t ho c hai ca n a; chi u, khám b nh ngoài gi đ ng đ ng do tui làm ch , đ n t i m t m i v nhà”.

Còn bà xã thì sao? Tôi h i t i p, h n tr l i: “Tui xây cho bà ba cái đ ng đ ng, m xong, tui chuy n cho b chăm sóc. Ch a k t i n thu c, khám sau m , ch t i n phòng không thôi bà cũng thu đ c năm tri u m t ng i/ngày. B bây gi tr , đ p h n x a. Đó là nh tui c ng nh c ng tr ng, h ng nh h ng hoa. M i ngày bà ch có vi c ng i trên chi c xe đ i m i nh t (xe cũ tui thay li n) cho tài x lái đi t đ ng đ ng này qua đ ng đ ng khác, xem s sách, thu ti n, là h t vi c. Chung quanh b lúc nào cũng có hàng ch c ng i h u h , sung s ng nh bà hoàng”.

Đúng đ n hào h ng này tôi h i h n “chuy n ng m trăng”. Và tôi nh n đ c câu h i l i c a h n “Trăng là gì?”, kèm theo m t n c i ng o ngh .

.....

Hôm r i c a s tâm h n c a tôi l i tr ch ng, nhìn xa b m , nhìn g n m h n nhìn xa. Th y v y, b n bè ng i khuyên đi m , ng i can ngăn. Tôi ch t nh đ n h n, li n đ n g p, tôi c n h n m t l i khuyên.

L n g p l i này, n u h n không ch đ ng chào tôi tr c, tôi s không nh n ra. Tr c m t tôi là ông bác sĩ già kh m, tóc b c tr ng, m t bu n r i r i, n c da t i s m. Đầu m t r i m t ông

Trăng là gì?

Tác Giả: Ta Thi Ngo c Tha o
Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 16:49

---

b n có g ng m t ph i ph i, hình th c l ch l m và n c i ng o ngh ? Th y v y tôi quên m t m c đích đ n là đ khám m t, v i h i, “Làm ăn th t bát h ?”. H n im l ng r t lâu r i nói m t câu ch ng ăn nh p gì đ n câu tôi h i: “Cô gái mong manh đã b tôi đi l y ch ng khác r i! B v i v i đ n n i không thềm chia gia tài bà ”. Tôi gi t mình: “B luôn ba cái d ng đ ng to đùng sao?”. H n ngh n ngào: “ , b luôn, th m i điên”.

Tôi nh nhàng ng i bên c nh, c m tay h n, im l ng. H n b t đ u chia s : “Bà có nh cái th ng cù l n trong l p mình không? Cái th ng h m h m đi h c b ng chi c Mô bi l t (Mobylette) cà tàng, con c a ông già s a xe đ u đ ng g n tr ng t i mình h c đó”. H n nói ti p, m t h n nh có n c: “Th ng đó coi v y mà h c gi i, t i mình không nh m gì v i nó đâu, bây gi nó làm giáo s c a m t s tr ng Đ i h c. Nghe nói, tình duyên nó tr c tr c sao đó (không ch ng h i nh nó th ng th m v tui à ghen) nó v y luôn cho đ n gi . Hôm r i làm th t c ly d v i tui xong, b k t hôn v i nó li n. Th ng đó nghèo r t m ng t i, l ng th y giáo nuôi b gì n i. Hi n nay b ph i nh n may qu n áo thêm cho khách, hai ng i m i đ s ng. V y mà g p l i tui m t b t i rói, ch a bao gi v i tui mà m t b t i rói nh v y”. R i h n nói, nh nói v i chính mình: “Đàn bà nhi u ng i k c c l m, ch ng cung ph ng cho đ th , nuông chiều h t m c mà v n dành lòng b đi l y ng i không b ng m t góc c a ch ng mình. Th t không th hi u n i...”.

Ch h n v i b t n i m c tôi h i thăm hai đ a nh . Tôi nghe t h n m t gi ng thi u não h n: “T ng hai đ a n i nghi p cha, ng đâu, t lâu t i nó đã chuy n qua h c ngh khác, đ a h c thi t k th i trang, đ a h c phóng viên báo chí. Đã th tui gi v đ giao tài s n mà ch ng đ a nào ch u v . T i nó nói “Ba mê tài s n h n má và chúng con thì ba c gi l y”. Tôi đ ng lòng th ng c m, h i: “Bây gi ông s ng nh th nào?”. H n nói, “Tui luôn trong b nh vi n, v nhà m t mình, bu n l m”. Không th không h i thêm: “Th căn nhà l n q n Nh t và ba cái d ng đ ng ai , ai trông coi?”. H n nói, gi ng nh nh gió tho ng: “Lâu l m r i tui ch ng ghé v nhà, còn ba cái d ng đ ng đang treo b ng bán ho c cho thuê”. Thói quen ngh nghi p, tôi đánh giá: “Ba cái d ng đ ng đó, bán cũng b n ti n ông ”. H n ng ng lên nhìn tôi, m t h n sâu thăm th m: “C a đó vô th ng l m, không có th t đâu bà”.

Giá mà, m i năm tr c h n nh n ra s vô th ng đó thì đ n k t c a đ i h n đâu đ n n i bu n nh bây gi ?

T nhiên tôi nh g ng m t ph i ph i v i n c i ng o ngh khi h n h i ng c l i tôi “Trăng là gì?”.

Trăng là gì ? Trăng là ly n c mát c a v trao t n tay mà h n quên u ng. Trăng là cái bình

Trăng là gì?

Tác Giả: Tạ Thi Ngo c Tha o
Thứ Ba, 05 Tháng 4 Năm 2011 16:49

---

hoa v chắm chút c m mong ch ng đ m t t i, th mà h n đành lòng không màng. Trăng là tí ng c i reo c a hai đ a con đón h n sau nh ng gi làm vi c nh ng vì m t, h n đã c n nh n, qu u qu . Trăng là nh ng b a c m nóng mà khi h n v thì đã ngu i l nh, r i c nhà nh n ăn theo h n.

Trăng còn là cái n m tay âu y m mà t r t lâu h n quên trao cho v . Trăng còn là nh ng đêm vì s con l nh, h n rón rén b c qua phòng kéo m n đ p cho con mà sau này vì m t m i, ng vùi, h n quên. Trăng còn là t t c nh ng mây và gió, nh ng h ng và hoa trong cu c s ng mà do tâm không an, thân không l c cho nên h n không th c m nh n đ c.

Trăng là gì n a? Là ng i v đã b ch ng giàu đi l y ch ng nghèo; là nh ng đ a con thà ki m tỉ n t s c lao đ ng và trí tu c a mình ch không nh n tài s n c a ng i cha đ l i. Trăng còn là k t c c a đ i h n, b m c căn nhà l n q n Nh t và đóng c a ba cái d ng đ ng to đùng vào trong b nh vi n vì, m t mình bu n l m.

Nh ng ng i ch ng b n r n i, nh đành th i gian ng m trăng v i v và con, đ ng đ trăng l n m t, r i tí c nh h n, b n c a tôi./.